

Muovisten kertakäyttöisten annospakkausten kulutuksen vähentämistä koskeva green deal –sopimuksen määrällisten tavoitteiden asettaminen yrityskohtaisesti marraskuun 2024 loppuun mennessä

Ympäristöministeriön, Elintarviketeollisuus ry:n, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry:n, Päivittäistavarakauppa ry:n ja Suomen Pakkausyhdistys ry:n solmiman sopimuksen tavoitteena on vähentää tiettyjen muovisten kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja juomamukien kulutusta. Vapaaehtoisella sopimuksella toimeenpannaan kansallisesti muovisten kertakäyttöisten pakkausten EU säädöstä tietyiltä osin.

Yrityskohtaiset määrällisten tavoitteiden asettamisen määräaika 30.11.2024

Tänä vuonna yritykset määrittelevät itselleen kunnianhimoiset tavoitteet kyseisten tuotteiden kulutuksen vähentämiselle vuosille 2024-2026. Sopimukselle asetetaan määrälliset tavoitteet Suomessa markkinoille saatettujen muovisten kertakäyttöisten annospakkausten sisältämän muovin tonnimäärän vähentämiseksi. Tavoitteet asetetaan suhteessa vuoden 2022 lähtötasoon.

Vähentämistavoitteet asetetaan erikseen kokonaan muovista valmistetuille ja osittain muovista valmistetuille kertakäyttöisille (tietyille) elintarvikepakkauksille kansineen ja juomamukeille kansineen. Lisäksi tavoitteena on, ettei osittain muovista valmistettujen juomamukien ja tiettyjen elintarvikepakkausten sisältämän muun materiaalin kokonaistonnimäärä kasva vuoden 2022 tasosta vuoden 2026 loppuun mennessä.

Asetettavien tavoitteiden taso määräytyy siten, että ne ohjaavat mahdollisimman tehokkaasti muovisten kertakäyttöisten annospakkausten kulutuksen kunnianhimoiseen ja pysyvään kappalemääräiseen vähenemiseen. Tavoitteita ei voida saavuttaa vähentämällä pelkästään muovin osuutta tuotteissa. Lisäksi tarvitaan kulutuksen vähentämistä sekä siirtymistä uudelleenkäytettäviin tai muovittomiin tuotteisiin.

Vähennystavoitteiden asettamisen perusteet

Yrityskohtaisten tavoitteiden tulee toteuttaa yleisiä vähennystavoitteiden asettamisen perusteita,

1. Asetetaan yhteinen kansallinen tavoite muovin määrän vähentämiseksi green dealiin kuuluville SUP-pakkauksille
2. green dealiin kuuluvien SUP-pakkausten muiden materiaalien määrä ei saa kasvaa vuoden 2022 määrästä
3. Jokaisen pakkausryhmän (1. kokonaan muovista valmistetut ja 2. osittain muovista valmistetut pakkaukset) on saavutettava tavoitteet yhdessä ja erikseen
4. Vähentämistavoitteen on vastattava uudessa PPWR:ssä asetettavaa pakkausmäärän vähentämisen kunnianhimoa: PPWR: 5 % vähemmän vuonna 2030 kuin vuonna 2018
 - PPWR 1 % kumuloituva vähenemä vuosittain 2026-2030
 - SUP GD vastaavasti 1 % kumuloituva vähenemä 2024-2026
 - SUP GD:n vertailuvuotena käytetään vuoden 2022 pakkausmääriä
 - SUP GD vähentämistavoite suhteutetaan PPWR:n vertailuvuoteen 2018 siten, että saavutetaan vastaava vähenemä verrattaessa vuoden 2022 määrään

Yritykset asettavat omat tavoitteensa

Sitoumuksen tehneet yritykset asettavat omat vähennystavoitteensa sitoumus2050 –järjestelmässä painoina ja kappaleina. Teknistä apua tavoitteiden asettamiseksi saa Motivan helpdeskiltä sitoumus2050@motiva.fi

Tonnimääräiset tavoitteet:

Tonnimääräinenvähentämistavoite vuodelle 2026:

- SUP GD -pakkauksia syntyy 5 % vähemmän vuonna 2026 kuin vuonna 2022
 - Vuonna 2026 SUP pakkausten muovin määrä on korkeintaan 8150 t, eli 450 t vähemmän kuin vuonna 2022
- SUP GD -pakkausten muiden materiaalien kuin muovin määrä ei kasva vuoden 2022 määrästä, eli on vuonna 2026 korkeintaan 4300 t

Kappalemääräiset tavoitteet:

- Kappalemääräiset vähentämistavoitteet kohdistuvat erityisesti toimijoille, jotka käyttävät/myyvät tuotteita SUP GD take a way kertakäyttömuovipakkauksissa
- Tavoitteet asetettaisiin yrityksen sitoumuksessa:
 - Päivittäistavarakauppa tarjoaa take-a-way tuotteita täytettäväksi asiakkaan omiin astioihin selvitettyään käytännön elintarviketurvallisuuden ja hygienian toteutumisen yhdessä Ruokaviraston kanssa.
 - Päivittäistavarakauppa osallistuu uudelleenkäytettävien pakkausten kokeiluun take-a-way -tuotteille. Perustetaan take-a-way -tuotteiden uudelleenkäytettävien pakkausten järjestelmä edellyttäen, että siitä saadaan ympäristön kannalta ja taloudellisesti tehokas.
 - Noutoruoka- ja –juoma-ala sitoutuu tarjoamaan take-a-way tuotteita täytettäväksi asiakkaan omiin astioihin =PPWR:n uudelleentäyttövelvoite
 - Noutoruoka- ja –juoma-ala asettaa tavoitteeksi, että ulos myytävistä take a way tuotteistaan tarjotaan uudelleenkäytettävissä pakkauksissa tietty osa (suuntaa antavana PPWR pyrkimys vähintään 10 % vuonna 2030)
 - Käynnistetään toimet, joilla luovutaan kertakäyttöisistä muovipakkauksista HoReCa-alan tiloissa. Taustana kertakäyttöisten muovipakkausten kieltä HoReCa-sektorin tiloissa 2030 alkaen (PPWR)

Tavoitteiden seuranta ja raportointi

Seuranta tullaan tekemään useammalla tavalla,

- Kansallista vähentämisen tavoitetta seurataan RINKI/PIRELY vuosittaisella SUPD:n edellyttämällä raportoinnilla
- Kappalemääräistä vähentämistä ja yritysten sitoumuksia seurataan Sitoumus2050 järjestelmän vuosittaisella raportoinnilla
- Ympäristöministeriö arvioi onko Green Deal riittävä täyttämään SUPD:n säännökset ja tavoitteet

Lisätietoja antavat

Ympäristöministeriö
Tarja-Riitta Blauberg

Salla Koivusalo

Elintarviketeollisuusliitto
Satumaija Levón

Pakkausyhdistys
Antro Säilä

Päivittäistavarakauppa ry
Ilkka Nieminen

Matkailu- ja ravitsemusala ry
Veli-Matti Aittokoski